

دو قطعه از محمد سریر

• ایران • به خاطر پرنده

به کوشش:

واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ

Two Pieces By Mohammad Sarir

- Iran
- For The Bird

By the Efforts of:

Chang Pub. Music Training & Research Dept.

انتشارات چنگ

www.ChangPublications.ir

Chang Publications Music Training & Research Department

موسیقی هر ملت نشان‌گر بخش بزرگی از هویت آن ملت است؛ تا آنجا که با شنیدن قطعه‌ای از موسیقی، می‌توان به بسیاری از مسائل اجتماعی، فرهنگی و تاریخی آن جامعه پی برد. شاید بهتر است بگوییم موسیقی زبان یک ملت است؛ زیرا با آن، شادی‌ها را جشن گرفته، غم‌ها را تسکین داده و حتی با آن نیایش کرده و در صحنه‌های رزم از آن سود جست‌ه‌اند. بنابراین موسیقی هر ملت، باری هنری، فرهنگی و تاریخی بر دوش دارد که نمی‌توان بدون تعمق از آن گذشت.

محمد سریر به دلیل هم‌کاری نزدیک و مراوداتی که با شعرای معاصر مانند فریدون مشیری، حمید مصدق، تورج نگهبان (رانه‌سرای قطعه‌ی ایران) و ... داشته، آثاری در کارنامه‌ی خود دارد که با ذوق و سلیقه‌ی مردم این دوره بسیار سازگار است.

محمد سریر، آهنگ‌ساز مردمی ایران با آهنگ «ایران» با صدای گرم و به‌یادماندنی زنده‌یاد محمد نوری بیشتر شناخته شده است. یکی از عوامل تأثیرگذار در آهنگ‌سازی وی هم‌کاری با این خواننده‌ی نام‌آشنا می‌باشد و هر دوی ایشان در هم‌کاری طولانی با یک‌دیگر در طی سالیان بسیار بر روی هم اثرگذار بوده و یک‌دیگر را کامل‌تر کرده‌اند.

این قطعه یکی از قطعات ماندگار در ذهن اکثر ایرانیان می‌باشد. ماندگاری این اثر بی‌شک از آنجا ناشی می‌شود که مراحل سرایش، آهنگ‌سازی و اجرا همگی از وجود هنرمندان سرچشمه گرفته‌اند و در نهایت بر دل مخاطب نیز می‌نشیند.

ناشر، در راستای رسالت خود، ضمن فراهم آوردن امکان نشر آثار هنرمندان موسیقی، برای تمامی علاقه‌مندانی که کم‌بود کُتب و آثار آموزشی و پژوهشی را احساس می‌کنند، اقدام به نشر و پخش آثار استادان و هنرمندان پویا می‌نماید و بر این باور است که از طریق اندیشه و یافته‌های صاحب‌نظران موسیقی، گامی اساسی در بهینه‌سازی و ترفیع سطح آموزش موسیقی کشور می‌توان برداشت و در نظر دارد با رعایت مقررات و استانداردهای نگارشی انتشارات خود، زبان موسیقایی واحدی که هنرجویان را از هرگونه اشتباه در خواندن کُتب این انتشارات مصون می‌دارد، بسط و گسترش دهد. همین موضوع، ناشر اثرگزین و اشراف‌رین را سال‌ها بر آن داشته است که آگاهانه، با تخصص، تعهد، همت و سرمایه‌گذاری شخصی خود، هم‌چنان در حوزه فرهنگ و هنر والای موسیقی، به آماده‌سازی و تولید فنّی کُتب تخصصی بپردازد.

در پایان، از تمامی کسانی که با واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ همکاری داشته‌اند، سپاس‌گزاری می‌شود.

علی برلیانی

مدیر واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ

ایران ، ایران

به گمان من آن چه که اقوام مختلف سرزمین ما را چنین استوار و ماندگار از دیر زمان به یک‌دیگر پیوند داده است همین کلام جاودانه است، ایران و باز هم ایران. در آن سال‌های خشم و کین جنگ همین نام، چتر گسترده‌ای بود که همه امیال و آمال مدافعان این سرزمین را در سایه مهر خود گرفته بود. و چنین بود که این موسیقی ساخته شد. عاشقانه‌ای که در ضمیر و قلب نغمه‌هایش شوری از حماسه نهفته است.

«ایران» رشته پیوندهای تازه‌ای بر دل‌های همه آن‌هایی نهاد که به سرزمین و سرنوشت میهن می‌اندیشند. در اجرای اثر آوازی منتشره در سال ۱۳۷۰، صدای جاودانه محمد نوری افق‌های نوینی را در زمینه سرودهای عاشقانه و میهنی بر روی علائق تاریخی ایرانیان گشوده و می‌رود که به حافظه تاریخی نسل‌های دیگر نیز سپرده شود. کلام دل‌نواز و صادقانه توج نگیهان پس از سال‌ها تجربه عاشقانه‌هایی که در دل و جان چند نسل از ایرانیان پاکدل در این سو و آن سوی سرزمین ما عارفانه زندگی می‌کنند.

از آنجائی که علاقه‌مندی به اجرای این موسیقی به‌عنوان یک اثر ملی برای اجرا به‌وسیله گروه‌های مختلف در داخل و خارج کشور با امکانات سازی متفاوت به‌وجود آمده و کراراً ملودی و پارتیتور اجرای اصلی را خواستار شده‌اند بنابر توصیه دوستان هنرمند پارتیتور اصلی آن برای ارکستر مجلسی و نیز یک پارتیتور برای ارکستر زهی و پیانو بعثت فراهم نمودن امکان متفاوت برای اجرا را به‌صورت یک مجلد در اختیار علاقه‌مندان گذارده شده است.

به‌خاطر پرنده

بر روی سروده‌ای از حمید مصدق که سال‌های دور و قبل از پیروزش به جهان دیگر با مطلع «به‌خاطر پرنده‌ای که پر نزد ...» به من هدیه کرده بود، این قطعه برای ارکستر زهی و خواننده باریتن تصنیف شد. وجوه توجیهی و بیانی موسیقی از فراز و فرود و موسیقی درونی کلام با یک «موتیف» متشکل از سه نت در یک ضرب میزان ترکیبی به آرامی تا آخرین بخش پیام سروده را همراهی می‌کند و در پایان علیرغم دل‌نگرانی تلخ سراینده با ورود به گام «ماژور» افق و چشم انداز روشنی را نیز نوید می‌دهد.

لازم می‌دانم از آقای برلیانی مدیریت انتشارات چنگ و همکاران این مؤسسه‌ی فرهنگی که نشر این قطعه بدون مساعدت ایشان که نامی نیکو در نشر صداها اثر ارزشمند در ارتقاء فرهنگ موسیقی کشور دارند میسر نمی‌گردید، سپاس‌گزاری نمایم.

محمد سریر